

REVERIL-SERIE

JEZUS ZIEN EN
NAAR HEM HOREN

JOHANNES BARUETH

No. 557

AUGUSTUS - SEPTEMBER 2019

JOHANNES BARUETH

Johannes Barueth, een zoon van Johan Gottlieb Barueth en Catharina van Schagen, werd op 24 februari 1709 in Breda geboren. Zijn vader was daar edelsmid, zijn moeder stamt uit het geslacht Van de Corput¹. Hij ging in 1726 theologie studeren aan het Statencollege te Leiden en werd op 30 november 1732 gereformeerd predikant te Hoogwoud, een afgelegen dorp in Noord-Holland. Na vier jaar, op 6 januari 1737, vond hij in Charlois, onder de rook van Rotterdam, zijn tweede gemeente. Nadat hij in Dordrecht een indrukwekkende synodepreek gehouden had, hielden de kerkenraad en de overheid aldaar het oog op hem gevestigd. Toen in de Dordtse predikantenkring een vacature ontstond, werd de coccejaan Barueth beroepen. Niet tevergeefs, want Dordrecht, Hollands oudste stad, werd op 25 juli 1745 zijn derde en laatste standplaats.

Hier vloeiden tal van werken op vooral theo-

1 Dit een aanvullende correctie op de biografie in nr. 543.

logisch en kerkhistorisch gebied letterlijk uit zijn pen. Dat hij buitengewoon Oranjegezind was, blijkt uit diverse publicaties. Ook de orthodoxe, gereformeerde leer vond in hem een strijdbare verdediger. Hij ontpopte zich als een ‘advocaat’ van de vaderlandse kerk en bestreed nieuwe gevoelens in de *Zedige en bescheiden wederlegging der hedendaagsche deïsten en vrygeesten* (1767). Barueth was een man die in de Verlichtingstijd leefde, wat duidelijk blijkt uit de titel van een boek dat hij schreef: de *Catechismus der wijsheid en deugd, of onderwijs bij saamenspraaken in de grondbeginselen der natuurlyke en zedekunde ten dienste voor jongelingen en jongvrouwen* (1779). Maar de toonzetting hierin was wel anders dan die van bijvoorbeeld zijn tijdgenoten Betje Wolff en Aagje Deken. Na op 1 juni 1777 eervol emeritaat te hebben ontvangen, overleed Johannes Barueth op 29 augustus 1782 te Dordrecht. Hij werd in de Grote Kerk aldaar begraven. Zelfs toen is hij nog door patriotten belachelijk gemaakt.

Barueth sprak verschillende ‘tijdredes’ uit over toen actuele gebeurtenissen, zoals in 1745 ten tijde van de veepest, over de vrede van Aken in 1748 en na het sterven van stadhouder Willem IV in 1751. Van hem kwam eveneens een aantal prekenbundels uit, bijvoorbeeld de, in 1752 en 1754 bij Jacobus Bosch te Rotterdam verschenen, twee delen van *De predikende en wonderdoende Christus*. Deze werden in 2004 nog herdrukt. In deel 2 vindt men de preek die ditmaal in de Reveil-serie verschijnt: *Jezus op de berg verheerlijkt*. Deze preek is met grote zorgvuldigheid in hedendaags Nederlands herschreven.

JEZUS ZIEN EN NAAR HEM HOREN

door

JOHANNES BARUETH

“En na zes dagen nam Jezus met Zich Petrus, en Jakobus, en Johannes, zijn broeder, en bracht hen op een hoge berg alleen. En Hij werd voor hen veranderd van gedaante; en Zijn aangezicht blonk gelijk de zon, en Zijn klederen werden wit gelijk het licht. En ziet, van hen werden gezien Mozes en Elia, met Hem samensprekende. En Petrus, antwoordende, zeide tot Jezus: Heere! het is goed, dat wij hier zijn; zo Gij wilt, laat ons hier drie tabernakelen maken, voor U een, en voor Mozes een, en een voor Elia. Terwijl hij nog sprak, ziet, een luchtige wolk heeft hen overschaduwde; en ziet, een stem uit de wolk, zeggende: Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb: hoort Hem!”

Mattheüs 17:1-5

Te vergelijken met Markus 9:2-7 en Lukas 9:28-35

Het volk Israël had in de barre woestijn en hui-
lende wildernis gedurende veertig jaar zeer veel
verdriet en moest met tegenslagen worstelen.
Zij hadden tegen zo vele, machtige vijanden
te strijden, die met Gods hulp overwonnen en
verslagen moesten worden. Daarna pas konden
zij in dat gezegende en van alles overvloei-
ende land Kanaän binnenkomen. Zij werden
in al hun lijden en strijden nergens krachtiger
door bemoedigd en aangewakkerd dan door de
vooruitzichten op dat kostelijke land. Daarom
zond de Heere enige mannen uit om dat land te
verspieden. Toen zij terugkwamen, brachten zij
een zware tros druiven mee, die zij meenamen
op een draagstok, en verder enige granaatap-
pels en vijgen, zoals we lezen in Numeri 13.
Al die vruchten van het land Kanaän lieten de
verspieders in de woestijn aan het volk zien en
proeven. Niet alleen om hun begeerte naar zo'n
heerlijk land uit te lokken en gaande te maken,
maar ook om hen krachtig aan te moedigen om
de heidense inwoners van dat land dapper te
bestrijden en het land der belofte in te nemen.

Zo handelt de Heere ook met Zijn geestelijke Israël, dat omzwerft in de woestijn van deze wereld, en dat Hij door veel strijd en tegenspoed wil brengen in het hemelse Kanaän, waar alles overvloedig is. Om het verlangen van Zijn volk naar de Heere meer gaande te maken, laat Hij hen hier in het werk der genade in beginsel de druiventrossen, de granaatappels en vijgen van de zalige hemel proeven en smaken, als eerstelingen van de volle oogst die in de volmaakte heerlijkheid volgen zal.

Zie dat eens, geliefden, in het zeer bijzondere geval in mijn tekst, vergeleken met het laatste gedeelte van het voorafgaande hoofdstuk. Daar had de Heiland Zijn discipelen verteld dat Zijn lijden en dood aanstaande waren en dat de heerlijkheid daarop volgen zou. Hij was toen in de delen van Cesaréa Philippi² gekomen, en had Zijn discipelen gezegd dat dit ook het lot van al Zijn discipelen zou worden. Hij zei het zo tegen hen: ‘Zo iemand achter Mij wil komen,

2 De stad ligt aan de voet van de Libanon en is gesticht door de viervorst Philippus, de jongste zoon van Herodes de Grote, Lukas 3:1.

die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op en volge mij' (Mattheüs 16:24).

In deze kruisschool wilde de Zaligmaker Zijn discipelen beter oefenen en bemoedigen om onder Zijn kruisvaandel als dappere soldaten te strijden, de geestelijke vijanden het hoofd te bieden en in de strijd hun leven zelfs te verliezen om Zijntwil, zoals Hij vermaand had (Mattheüs 16:25). Daarvoor kon Hij geen krachtiger beweegmiddel gebruiken dan dat Hij enkele apostelen uitkoos, aan wie Hij Zich in grote luister en heerlijkheid op een berg openbaarde. Zie de voorgelezen tekst.

Daar, ja daar brengt Hij Petrus, Johannes en Jakobus als in het voorportaal van de hemel en laat hen enkele zoete druiventrossen van het hemelse leven smaken. Daar laat Hij hun een toekomstbeeld zien van Zijn aanstaande heerlijkheid, van die hemelse heerlijkheid, die zij ook later met Jezus, hun Hoofd, ontvangen zullen.

Deze hemelse voorsmaak moest hun, zolang zij hier beneden omzwierven en nog niet in

de hemel leefden, een blijvende prikkel en aanmoediging zijn om hun kruis op zich te nemen en het Lam Jezus te volgen, waar Het hen ook heen zou leiden.

In deze verheerlijking van Jezus op een berg, voor de ogen van drie van Zijn discipelen, moeten we op twee hoofdzaken letten.

1. Vooraf willen we iets zeggen over de bijzondere omstandigheden.
2. Daarna gaat het over de verheerlijking van Jezus Zelf, waarbij eerst Zijn glansrijke gedaanteverandering beschreven wordt (vers 2), waarna de luisterrijke verschijning volgt van twee hemelboden, Mozes en Elia (vers 3), en ook nog de zichtbare en hoorbare hemeltekens volgen, die Jezus' verschijning nog indrukwekkender maken (vers 4-5).

1.

De opmerkelijke omstandigheden van deze verheerlijking van de Heiland op de berg betreffen de tijd, de plaats en het gezelschap.

Wat de tijd betreft: onze evangelist Mattheüs noemt als tijdstip van deze merkwaardige gebeurtenis ‘na zes dagen’. Dat wil zeggen, dat er zes volle dagen voorbij waren gegaan tussen deze dag van Jezus’ verheerlijking op de berg en de dag waarop Hij in de delen van Cesaréa Philippi Zijn discipelen bekend gemaakt had dat de tijd van Zijn aanstaande lijden naderde, volgens het slot van het voorafgaande hoofdstuk. Hiermee is beslist niet in strijd wat Lukas zegt: ‘Het geschiedde omtrent acht dagen na deze woorden’, omdat Lukas de dag van Jezus’ laatste gesprek met Zijn discipelen en de dag van Zijn verheerlijking hierbij insluit (Lukas 9:28).

Als plaats van de verheerlijking van de Heiland noemt Mattheüs een hoge berg. Welke berg dit is geweest, kan niet met zekerheid gezegd worden, hoewel veel van de ouden aan de berg Tabor hebben gedacht. Anderen denken aan één van de hoge heuvelen van het gebergte Libanon; anderen meer aan de berg aan de voet waarvan Caesarea Philippi gelegen was, waar de Heiland onlangs Zijn verblijf hield.

Het is niet zo belangrijk dat wij breedvoerig, of nauwgezet, moeten bepalen welke berg het was. In elk geval was het een hoge berg, zoals Mattheüs zegt. Zonder twijfel is de opvatting van de heidenen verkeerd, dat men veel dichter bij de hemel is, naarmate een berg hoger is, zodat God des te eerder in staat is om ons te horen of te helpen. Verre van dat! De Heiland klimt de hoge berg op om Zich zo te verheerlijken, boven de aarde in eenzaamheid en afzondering van het gewoel der mensen, voor de ogen van Zijn discipelen. Zo maakt Hij hen toeschouwers van al die heilige en hemelse dingen die zij spoedig op deze berg zullen zien en horen. De heilige God zal daar met heilige tekenen Zijn ontzagwekkende aanwezigheid openbaren. Daarom zal deze berg door Petrus, die hierbij aanwezig was, ook daarna in zijn tweede brief een heilige berg worden genoemd (2 Petrus 1:18). Ook klimt de Heiland deze hoge berg op om daar in stille eenzaamheid Zijn hart uit te storten in de schoot van Zijn Vader. Daarom zegt Lukas, die deze geschiedenis in zijn negende hoofdstuk vertelt,

dat Jezus op die berg klom om te bidden, zoals wij Hem in vroeger dagen al meer dan eens hebben zien doen. Hij koos de bergen uit als Hij bidden wilde om zo te vertoeven in het eenzame, met God gemeenzaam. Hij laat ons hier een voorbeeld na voor ons bidden, om de eenzaamheid op te zoeken en daar onze harten omhoog te heffen, naar de hemel om daar de dingen te zoeken die boven zijn en niet die op de aarde zijn.

Ook moet iets gezegd worden over het gezelschap dat Jezus met Zich meeneemt naar die hoge berg. Mijn tekst zegt dat Jezus Petrus en Jakobus en Johannes, zijn broer, met Zich meenam. Hij bracht hen alleen op een hoge berg.

De personen die de Heiland uit het heilige twaalfstal uitkiest, om hen toeschouwers te maken van Zijn aanstaande heerlijkheid op de berg, zijn Petrus, die doorgaans de eerste onder onze apostelen is. Hierbij komen de twee zonen van Zebedeüs met de namen Jakobus en Johannes. Paulus getuigt van Jakobus en Céfás (dat is Petrus) en Johannes, dat deze

drie mannen geacht werden als pilaren in Gods huis (Galaten 2:9). Maar de Jakobus die Paulus bij Petrus en Johannes voegt, is ongetwijfeld een andere Jakobus, die Jakobus ‘de kleine’ genoemd wordt. Deze moet niet verwisseld worden met Jakobus, de broer van Johannes, die Jakobus ‘de grote’ wordt genoemd. Deze is het aan wie koning Herodes al snel de handen sloeg, volgens de aantekening van Lukas in Handelingen 12:2. Hij doodde Jakobus met het zwaard. Het is dus een vergissing van enkele uitleggers om die drie pilaren bij Paulus op onze bijzondere gebeurtenis van toepassing te laten zijn (Galaten 2:9). Mattheüs zal daarom ook - opdat wij de ene Jakobus niet met de andere verwisselen - ter onderscheiding erbij hebben gevoegd dat het Jakobus, de broeder van Johannes, was. Aan dit heilige driemanschap gaven de ouden de naam van de uitverkorenen onder de uitverkorenen. Dit drietal was ook voldoende om over het gebeuren op de berg te getuigen, omdat in de mond van twee of drie getuigen alle woord bestaat (Deuteronomium 19:15). Zoals er drie

hemelgetuigen op de berg komen, Mozes, Elia en God de Vader, zijn er ook drie getuigen van de aarde, Petrus, Jakobus en Johannes.

Deze drie bracht Jezus op een hoge berg alleen. Markus zegt ‘terzijde alleen’ (Markus 9:2). Maar waarom zal Jezus deze drie uit alle apostelen hebben uitgekozen om Zijn heerlijkheid te aanschouwen? Wij kunnen in het algemeen zeggen, dat de Heiland deze drie daarna met Zich zal meenemen in de treurhof van Gethsémané, om hen daar toeschouwers te maken van Zijn helleangsten. Om hen dus tegen dat angstwekkende en vreselijke gezicht te wapenen, wil Hij hen nu al iets van die heerlijkheid laten zien die Hij door Zijn helleangst en lijden verkrijgen zou. Zij mochten zich nu in Zijn heerlijkheid op de berg verheugen, maar moesten zich aan Zijn diepe vernedering in Gethsémané niet ergeren.

Van elk van deze drie apostelen willen we nog iets zeggen. Jezus neemt Petrus mee om Zijn heerlijkheid op de berg te aanschouwen, omdat die hem het allereerst en allermeest het lijden

had afgeraden. Zie Mattheüs 16:22. Hij wist niet welke heerlijkheid na het lijden volgen zou. Jezus neemt Jakobus mee, omdat die als eerste van alle apostelen de waarheid met zijn bloed en dood verzegelen zou (Handelingen 12:2). Jezus neemt Johannes mee, omdat die als laatste van de apostelen zou overblijven en dus het langst over deze heerlijkheid op de berg getuigenis kon geven.

2.

Terwijl Jezus Zich met dit heilige drietal alleen op de berg bevindt, daalt daar op Zijn gebed de hemel als op de aarde neder, ter verheerlijking van 's Vaders geliefde Zoon. Eerst vindt er bij de Heiland een glansrijke *gedaanteverwisseling* plaats. Mattheüs beschrijft die aldus: 'En Hij werd voor hen veranderd van gedaante.' Lukas voegt daaraan toe bij welke gelegenheid dit gebeurde, door te zeggen: 'En als Hij bad.' Hij zal zoiets gebeden hebben als: 'Vader! Verheerlijk Uw Naam, en verheerlijk Mij, Uw Zoon, opdat Mijn discipelen Mijn heerlijkheid aanschouwen en bekennen mogen.' En zie,

als een teken dat de Vader Hem altijd hoort, wordt Hij op hetzelfde moment van gedaante veranderd. De heidenen beuzelden over hun Jupiter³ dat hij soms in een arend, soms in een gouden regen veranderde, maar dit was zo'n beuzelachtige verandering niet, maar een werkelijke. Niet dat Hij in de gestalte van Zijn lichaam veranderd werd, nog minder dat Hij de menselijke natuur aflegde, nee, maar Zijn lichaam kreeg een grote luister, een glansrijk aanzien. Hij Die het afschijnsel is van 's Vaders heerlijkheid, doet bij deze gelegenheid de glans van Zijn goddelijke heerlijkheid en luister op het helderste doorstralen uit Zijn menselijke natuur. Deze was enige tijd verborgen geweest, zoals iets achter een kleed verborgen kan zijn. En zo vertoont Hij zich hier in een heerlijkheid als de heerlijkheid van de Eniggeborene van de Vader (Johannes 1:14). En deze gedaanteverandering gebeurt voor hen, zegt Mattheüs, dat wil zeggen: voor de drie apostelen, die bij Hem waren. Het gebeurt in hun aanwezigheid en voor hun ogen, waardoor

3 Jupiter is de Romeinse oppergod, bij de Grieken bekend als Zeus.

zij dit zagen. Petrus die dit gezien heeft, getuigt over deze heilige geschiedenis: ‘Wij zijn aanschouwers geweest van Zijn majesteit’ (2 Petrus 1:16). Ook Johannes die er bij was, verklaart: ‘Hetgeen wij gezien hebben met onze ogen, dat verkondigen wij u’ (1 Johannes 1:1-3).

In het bijzonder gaat Mattheüs vertellen waardoor die gedaanteverandering het duidelijkst gekenmerkt werd, namelijk door het gelaat en de kleding. Van het eerste wordt gezegd dat Zijn aangezicht blonk gelijk de zon. De glans der zon is de allerzuiverste en krachtigste. Het is een oorspronkelijke glans, omdat de zon haar licht aan geen ander lichaam ontleent. Wat zal het dan niet een allerhelderste en krachtige glans zijn geweest, afstralend van het gezegende aangezicht van de Heiland, omdat deze glans met de zonnestralen vergeleken wordt? Wat een ontzagwekkende en verbazingwekkende hemelglans! Hij Die de Zon der gerechtigheid Zelf is, schiet hier zulke heldere stralen van goddelijke heerlijkheid uit, dat de ogen der apostelen die glans niet kunnen

verdragen. Toen Mozes van de berg afkwam, glinsterde het vel van zijn aangezicht, omdat hij met de Heere der heerlijkheid van aangezicht tot aangezicht gesproken had. Op deze berg glinstert Jezus' aangezicht zoals de zon, omdat Hij de Heere der heerlijkheid Zelf is.

Over Zijn kleding wordt gezegd: 'Zijn klederen werden wit, gelijk het licht.' Markus drukt het zo uit: 'En Zijn klederen werden blinkend, zeer wit als sneeuw, hoedanige geen voller op aarde zo wit maken kan' (Markus 9:3). Dit duidt een allerzuiverste en onbesmette witheid aan. Als men het een en ander samenvat, zal men de gebeurtenis mogelijk zo begrijpen, dat de grote glans die van Jezus' aangezicht afstraalde, Zijn klederen op een zeer wonderlijke manier deed blinken en schitteren, zoals zonnestralen neervallen op de sneeuw. Daarin kan men dan een beschrijving en zinnebeeld zien, hoe van deze Heiland als de Zon der gerechtigheid en Oorsprong van het ware licht een glans en luister afstraalt op Zijn volk en kinderen, die Zijn sierlijke klederen zijn. Aan hen geeft Hij verlichting der kennis van de heerlijkheid

Gods, waardoor zij ‘met ongedekten aangezichte de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwen en naar hetzelfde beeld in gedaante worden veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid’ (2 Korinthe 3:18).

Maar hoor nog verder, geliefden, hoe het ene wonder op het andere volgt. De Man Die de Joden voor een vijand van de profeten uitgescholden hebben, wordt hier op de berg bezocht door de twee grootste profeten die ooit op de wereld geleefd hebben. Ik bedoel Mozes en Elia, die door hun luisterrijke verschijning Jezus’ heerlijkheid op de berg nog groter maken. ‘Ziet’, zegt de tekst, om ieders aandacht en oplettendheid uit te lokken.

Hier *verschijnen twee grote hemelboden*, die door Mattheüs bij name worden genoemd: Mozes en Elia. Door Lukas worden zij nog nader beschreven als twee mannen. Mozes en Elia waren twee personen, die zeer bekend waren in de tijd van het Oude Testament. De eerste was Israëls leidsman uit Egypte en de wetgever van dat volk. De laatste was die grote

profeet en hersteller van de vervallen dienst van God. De ene was de verkondiger van de wetten en de andere de ‘prins der zieners’. Die twee verschijnen hier op de berg, in menselijk lichaam, waarom de heilige Lukas hen twee mannen noemt. Wat Mozes betreft: het is zo dat hij is gestorven en dat zijn lichaam door God Zelf is begraven; niemand heeft zijn graf ooit geweten (Deuteronomium 34:5-6). Hier echter verschijnt hij als een man die met Jezus spreekt. Daarom moet zijn lichaam zeker door God weer uit de doden zijn opgewekt, hetzij kort na zijn dood, hetzij in deze tijd bij zijn verschijning op deze berg. En wat Elia betreft: van hem is het zeker dat hij in een onweer op een vurige wagen met vurige paarden zowel met zijn ziel als met zijn lichaam ten hemel is opgenomen (2 Koningen 2:11). Dus is zijn lichaam, zonder de dood te smaken, in een ogenblik veranderd. Daarom kon hij in dat verheerlijkte lichaam uit de hoge hemel neerkomen en daarin op deze berg verschijnen. Over deze Mozes en Elia vertelt de tekst twee dingen: dat zij gezien en gehoord werden. Eerst

wordt er gezegd dat zij door hen - dat is door de drie apostelen Petrus, Jakobus en Johannes - zijn gezien, zó dat zij die twee mannen zagen in die glans van de luister van hun verheerlijkte lichamen. Want Lukas zegt dat ze gezien werden in heerlijkheid, maar ook dat zij deze twee mannen, die zij nooit eerder gezien hadden, hebben herkend en hebben geweten dat het Mozes en Elia waren. Hetzij dat zij tot die kennis gekomen zijn door een goddelijke openbaring, of door het onderwijs van Jezus, of door het één of andere uiterlijke teken, of dat zij dit concludeerden uit de woorden die zij Mozes, Elia en Jezus duidelijk hebben horen spreken.

Het moment waarop de discipelen verwaardigd werden om dit heerlijke gezicht te zien, laat Lukas ons weten. Het was toen zij uit hun slaap ontwaakten. De evangeliëschrijver schrijft: ‘Petrus nu en die met hem waren, waren met slaap bezwaard; en ontwaakt zijnde, zagen zij Zijn heerlijkheid’ (Lukas 9:32). Daarom moet dit hemelse gezicht in de nacht zijn voorgevallen. Terwijl

Jezus aanhield in het gebed en de apostelen, zoals billijk is, met Hem hadden moeten waken en bidden, werden zij door de slaap bevangen. Maar zij ontwaakten op het juiste moment, zodat de slaap geheel en al van hun ogen week. Mogelijk zijn zij wakker geworden door die grote glans die hier op de berg aanwezig was.

Bij hun ontwaken zagen zij terstond, zegt Lukas, Jezus' heerlijkheid en de twee mannen die bij Hem stonden. Zij zien met open ogen heel duidelijk de heerlijkheid van Jezus, hun Meester. Dat wil zeggen dat zij de grote glans en luister zagen, die van Jezus' gezegend aangezicht afstraalt op Zijn klederen die daar ook blinken en schitteren. Zij zien ook de twee mannen, Mozes en Elia, bij Jezus staan, ook in hun verheerlijkte lichamen. Ondertussen zal er van deze twee mannen minder heerlijkheid zijn afgestraald dan van Jezus. Hun heerlijkheid was zoals het licht der sterren minder is dan dat van de zon. Er moet verschil blijven tussen de Heere en Zijn knechten!

Maar er wordt daar ook door de drie apostelen op de berg iets gehoord, want Mattheüs voegt eraan toe, dat zij zagen dat Mozes en Elia met Jezus gesproken hebben. Wij kunnen er niet aan twifelen: zij hebben het gesprek ook duidelijk gehoord en verstaan, want deze zeer bijzondere geschiedenis gebeurde speciaal omwille van de apostelen! De heilige Lukas vertelt ons wat Mozes en Elia tot Jezus gesproken hebben, als hij zegt: ‘Zij zeiden Zijn uitgang die Hij zou volbrengen te Jeruzalem’ (Lukas 9:31).

Jezus’ uitgang is hier het lijden van Zijn dood die Hij zou ondergaan. Ook Petrus noemt Zijn dood zo (2 Petrus 1:15), omdat de dood een uitgang is uit het leven en een overgang naar het toekomstige leven.

Deze uitgang zou Jezus te Jeruzalem volbrengen. Jeruzalem was de stad waar Jezus Zijn leven zou beëindigen, omdat Hij daar de dood zou ondergaan en volbrengen. De Joodse overheden die in Jeruzalem woonden, zouden daarvan de uitvoerders zijn. Zo zou Jezus door dit sterven (deze uitgang) ook dat grote werk

volbrengen dat Hij op Zich heeft genomen, om uitverkoren zondaren te zaligen. Hij moest deze uitgang doen en volbrengen, voor Hij in Zijn heerlijkheid zou ingaan (Lukas 24:26).

En zie, daarover spraken Mozes en Elia tezamen met Jezus. Met welke hemeltaal, en met welke eerbied Mozes en Elia over die grote dingen spraken? Dat gaat alle gedachten en bevassing te boven. Waarschijnlijk zullen Mozes en Elia hebben gesproken over het lijden en de dood van de Heiland en het heerlijke vruchtgevolg hiervan. Ze vertelden wat zij, toen zij nog op de aarde omwandelden, daarvan al hadden gesproken tot Israël, en hoe hun woorden opgeschreven zijn. Mozes, de wetgever, zal gesproken hebben over de zo vele schaduwen en voorbeelden van de wet en Elia, de profeet, over zo vele voorzeggingen van de profeten, die op Jezus' dood en sterven betrekking hadden.

Tot slot maakt Mattheüs melding van de *zichtbare en hoorbare hemeltekens*, die de verheerlijking van Jezus op de berg nog

indrukwekkender maakten.

Toen zich dit voordeed, richtte Petrus een verzoek tot de Heiland: ‘En Petrus antwoordende zeide tot Jezus: Heere, het is goed dat wij hier zijn; zo Gij wilt, laat ons hier drie tabernakelen⁴ maken, voor U één, en voor Mozes één, en één voor Elia’ (Mattheüs 17:4). De aanleiding tot dit verzoek vertelt Lukas met deze woorden: ‘En het geschiedde, als zij van hem afscheidden’ (Lukas 9:33). Mozes en Elia maken zich gereed om van Jezus te scheiden, van de berg te vertrekken om naar de hemel weder te keren. Dat wordt voor de drie apostelen duidelijk uit enkele omstandigheden. Daarom neemt Petrus, die vreesde van dit hemelse gezelschap beroofd te worden, het woord. Hij doet de Heiland een verzoek. Heere, zegt hij, U Die macht en recht hebt te gebieden en niet gewend bent om aan ons, uw leerlingen, rechtmatige verzoeken te weigeren, het is goed dat wij hier zijn! Het is ons hier, in dit hemelse gezelschap zo goed,

4 Hiermee worden tenten bedoeld. De vergelijking met de tabernakel die in het Oude Testament gebruikt werd als heiligdom voordat de tempel werd gebouwd, gaat mank.

zo lief, zo aangenaam en verkwikkend. Men kan het ook zo opvatten: Het is goed dat wij hier zijn. Dat wij, Uw knechten, ons hier op deze berg bevinden, om U, onze Leermeester, en deze twee grote mannen te kunnen dienen. Wij zijn hier op het juiste moment en gereed tot Uw dienst, en die van Mozes en Elia. Als U het wilt, en ons daartoe bevel geeft, laat ons hier dan drie tabernakelen maken. Hij zal er drie snel op te bouwen hutten met takken van bomen bedekt, mee bedoeld hebben. De Joden waren gewend daar op het Tabernakel- of Loofhuttenfeest in te wonen. Voor U één, zegt hij, voor Mozes één, en één voor Elia. Hij biedt dus zijn dienst aan, met hulp van Jakobus en Johannes, zijn medebroeders, om hier op de berg drie tenten op te slaan, waarin deze drie verheerlijkte personen een tijd lang konden vertoeven en daarin hun verblijf houden, om in die tabernakelen beschut te wezen tegen de regen, wind, koude of andere ongemakken van de lucht.

Als wij dit verzoek van Petrus in nadere overweging nemen, dan vinden we hierin iets dat prijzenswaardig en ook iets dat afkeurenswaardig is! Het is in hem te prijzen dat Petrus zo'n genoegen en vermaak vindt in dit hemelse gezelschap, dat hij begeert om zulke lieve gasten langer bij zich te houden en zich te koesteren in hun zalige gesprekken, en dat hij hun ook zijn dienst gewillig en volledig aanbiedt. Maar er is ook veel waarin wij Petrus moeten bestraffen. Zo vatten de andere evangelisten het trouwens ook op, als zij erbij aantekenen dat Petrus niet wist wat hij zei (Lukas 9:34 en Markus 9:6).

Het is in de eerste plaats de vrees die de andere evangelisten ook opmerken, die hem dit ondoordacht doet spreken. Deze vrees heeft zijn gedachten zo verward, dat hij Jezus, de Zon der gerechtigheid, en die twee glansrijke sterren, Mozes en Elia, in drie aardse woningen wil onderbrengen. Waarom immers zouden hun hemelse en verheerlijkte lichamen van tenten gebruik moeten maken? Zou de koude van de nacht of de hitte van de dag hen kunnen

hinderen?

Het is in Petrus te bestraffen dat Hij Jezus tracht terug te houden van Zijn lijden en dood, van Zijn uitgang naar Jeruzalem. Daarover heeft hij Mozes en Elia horen spreken. 'Heere! Ga toch niet naar Jeruzalem. Het is goed dat wij hier zijn, op de berg. Hier zullen de Joden U niet grijpen of doden, maar U veel eerder aanbidden, als zij U in zo'n heerlijkheid zien en Mozes en Elia bij U.'

Ook is het in Petrus te bestraffen, dat hij veronderstelt dat Jezus Zijn Koninkrijk binnenkort aanvaarden zal, waarom hij drie tabernakelen maken wil, waarin Jezus, en Mozes en Elia als Zijn knechten, zolang zouden kunnen verblijven, totdat (naar hij meent) Hij dat Koninkrijk aanvaarden zal. Petrus dacht er dus niet aan dat Jezus' lijden en dood de weg moest zijn tot Zijn Koninkrijk!

Tot slot is het ook te bestraffen dat hij Mozes en Elias gelijkstelde met de Heere Jezus door drie tabernakelen voor hen te bouwen, er niet aan denkend dat Jezus alles in allen was, en dat hij zich met Jezus alleen tevreden moest stellen

en vrede moest houden, omdat Mozes en Elia immers zouden terugkeren naar de hemel.

Deze voorbarigheid en onbedachtzaamheid van Petrus zijn wel de gelegenheid voor God de Vader om Zijn geliefde Zoon nog meer te gaan verheerlijken. Petrus, Jakobus en Johannes moesten leren dat zij Elia en Mozes moesten laten gaan, en zich met de grote Profet Jezus alleen tevreden moesten stellen. Daarvoor gebruikt God twee hemeltekens. Het ene voor het gezicht en het andere voor het gehoor. Eerst verheerlijkt God de Vader Zijn Zoon voor de ogen van de discipelen door een zichtbaar hemelteken. Zie, terwijl Petrus nog sprak, heeft hen een luchtige wolk overschaduwde! Daar komt, geheel onverwachts, terwijl Petrus nog sprak, een wolk, geformeerd door Hem Die van de wolken Zijn wagen maakt. Een luchtige wolk, waardoor het licht der heerlijkheid van God straalde als bewijs van de gunst en vriendelijkheid van de Heere. Deze wolk overschaduwde hen, namelijk Mozes en Elia, zodat deze wolk die twee grote en zalige

mannen bedekte, toen die in de wolk ingingen, zegt Lukas. Daarop verhief de wolk zich naar boven en zo voerde de wolk Mozes en Elia terug naar de hemel (Lukas 9:34).

Maar opdat Petrus, Jakobus en Johannes over het verlies van Mozes en Elia niet verslagen zouden zijn, komt er een duidelijke hemelstem uit die wolk. Die vertelt hun dat zij zich dat verlies moesten laten welgevallen, aangezien zij Jezus bij zich hielden, Die veel meer was dan Mozes en Elia. ‘En zie, een stem uit de wolk, zeggende: Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem (Mattheüs 17:5)!’

‘Zie!’ Alweer iets opmerkelijks: er komt een duidelijke en verstaanbare stem uit de wolk. Het is God de Vader Die hier antwoordt als uit de schuilplaats des donders, en verklaart dat deze Jezus Die Hij op de berg had verheerlijkt, Zijn geliefde Zoon is, de Zoon van Zijn welbehagen. Het zijn dezelfde woorden die de Vader ook gebruikt had bij de doop van Jezus in de Jordaan (Mattheüs 3:17). Dat heb ik reeds uitvoeriger verklaard, zodat ik er nu niet over

zal spreken.⁵

Nu verdient alleen nog onze aandacht dat God de Vader daar een woord van vermaning bijvoegt. Hij geeft er hier voor de tweede keer getuigenis van dat deze Jezus Zijn Zoon is, de eeuwige Zoon van de eeuwige Vader, Zijn geliefde Zoon, Middelaar Gods en der mensen, in Wie Hij zo'n welbehagen heeft. Dat vermanende woord had Hij bij Jezus' doop niet gebruikt, namelijk dat laatste: 'Hoort Hem!' Met die woorden wordt gezien op hetgeen de Heere door Mozes vanouds aan Israël liet voorstellen, namelijk dat God een Profeet zou verwekken wanneer de bediening van Mozes ten einde liep (Deuteronomium 18:15-19). Deze zou Mozes in alles gelijk zijn, ja nog oneindig meer dan Mozes was. Naar Hem moest men horen. Daarmee wordt nu Jezus op de berg uitgeroepen als die Profeet, in de belofte door Mozes uitgesproken, ja, verheven boven Mozes en Elia. Deze Jezus, hoewel Hij wel niets spreken zou buiten Mozes en de profeten, zou men voortaan alleen

5 "De predikende en wonderdoende Christus", deel 1, blz. 1-14)

moeten horen en Gods woorden uit Zijn mond ontvangen. Daarom: ‘Hoor Hem!’ Luister naar Zijn woorden, stem daarmee in, gehoorzaam die! Geloof in Hem Die meer is dan Mozes en Elia, om door Hem deel te krijgen aan de eeuwige, hemelse heerlijkheid.

Toepassing

Wat zijn zij toch ongelukkig, die naar deze Profeet niet horen! God de Vader noemt Hem met een stem uit de hemel, Zijn geliefde Zoon in Wie Hij een welbehagen heeft. En Hij roept ieder toe: ‘Hoor Hem!’ Zo stelt Hij Hem voor als het enige Middel voor het behoud van onze ziel, als de enige Weg, de Waarheid en het Leven, zonder Wie niemand tot de Vader komt. Maar toch...

De grootste groep mensen sluit oor en hart af voor de uitnodigende stem van de Vader. Zij kunnen in deze geliefde Zoon des Vaders niets aangenaams vinden. Zij hebben Mozes en de profeten, om naar hen te horen en hun geschriften over deze grote Profeet te raadplegen. Maar zij onderzoeken die niet,

of als zij dat wel doen, hebben zij door Gods vernieuwende genade nog geen ogen ontvangen om deze Profeet Jezus te zien als Degene Die zij volstrekt nodig hebben, om door Hem onderwezen te worden en wijs gemaakt tot zaligheid. Zij hebben geen hart om zich geheel en al, met verzaking van alles buiten Hem, over te geven aan Zijn zalige liefdedienst, en Hem in alles te gehoorzamen. Zij luisteren nog naar de inblazingen van satan en naar de raadgevingen van hun eigen boze en verdorven hart; zij doen de wil van het vlees en de gedachten.

Hoort u niet naar deze Profeet Jezus onder dat aanhoudend geroep van de Vader? Hoort Hem! U bent onder dat aanbod van een genadige God, Die u gedurig naroept in Zijn woord en de prediking daarvan: 'Kust de Zoon, opdat Hij niet toorne (Psalm 2:12).' 'Opdat eenieder die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe (Johannes 3:16).' Slaat u dat roepen in de wind? Wordt u nooit eens met uzelf verlegen, maar leeft u zo gerust verder in uw onbekeerde staat? Wel, wat is dan de grond

van uw hoop op de hemelse heerlijkheid van Gods kinderen in het hiernamaals, waarvan Petrus, Jakobus en Johannes hier een heerlijk voorportaal op de berg zagen? Kom, zeg het mij toch eens....

Vindt u hier op aarde al uw vermaak en genoegen in de zondige gezelschappen van de mensen van de wereld? En is het gezelschap van Gods vrome kinderen voor u heel lastig en verdrietig? Wel, wat moet u dan in de hemel doen, in het gezelschap van Mozes, Elia, en andere verheerlijkte zielen, die daar niet anders doen dan Zijn deugden vermelden en prijzen? Daarmee wilt u hier slechts met tegenzin te maken hebben.

Petrus, Jakobus en Johannes vonden het op de berg zo goed, in het gezelschap van Jezus en Zijn heiligen. 'Het is goed dat wij hier zijn!' zeggen zij. Hoe gaat het dan met de meesten? Maken zij niet van de aarde hun hemel? Zeggen zij niet van de wereld: 'Het is goed dat wij hier zijn!' Hoe staat het met hen die in wellust leven, die in hun vrolijke gezelschap

hun lust en vreugde zoeken? Zeggen zij niet in hun hart: 'Het is goed dat wij hier zijn!' En hoe graag willen zij daar voor satan tabernakelen bouwen? Hoe staat het met de gierigaards, die met hun ganse hart aan het glanzende goud en zilver vast zitten? Zeggen ook zij niet: 'Het is goed dat wij hier zijn!' Hoe gemakkelijk zouden de meesten de hemel aan God willen laten, als Hij hen met hun rijkdom en wereldse eer, hun wellusten en zondige daden voor eeuwig op deze wereld liet? Zo is het toch met u, liefhebbers van de wereld, die uw deel in de wereld zoekt, dat u tevreden bent met wat de wereld heeft en geeft? Vooral als zij u wat meer geeft, zodat uw tijdelijke inkomsten groeien, uw koren en most vermenigvuldigd worden en u wat opzij kunt leggen voor vele jaren? U weet niet eens of u die wel beleven zult! Als u meer bezittingen krijgt, dan bent u zo blij en heeft u het zo goed naar uw zin, dan denkt u zelden aan iets goeds, om dat ene ding, dat u nodigt hebt: het behoud van uw ziel! Dan kunt u Jezus en de hemel gemakkelijk missen. En dan is het met u nog niet beter gesteld dan

met die loochenaar van God, die zich in zijn dwaasheid en lichtzinnige wellust de snode uitspraak liet ontvallen: “Laat God aan mij Parijs, dan laat ik Hem het paradijs!”

Wat zal het u eenmaal berouwen, als het te laat zal wezen, om die schone hemel, met al het zalige en verkwikkende dat de ziel vult, voor eeuwig te moeten missen. Dan zult u daar niet zijn, in het gezelschap van Mozes en Elia en van alle volmaakte rechtvaardigen, in de directe gemeenschap van God en de dierbare Jezus. Daarentegen zult u de verschrikkelijke duivelen tot uw gezelschap krijgen en uzelf in een peilloos diepe zee van tranen gedompeld vinden!

U, kinderen van God! U wilt daarentegen alles wat de wereld heeft en geeft zo graag missen en verliezen, als u Jezus hier maar mag verkrijgen, als u hierna de zalige hemel mag bezitten. O, is uw geluk niet groot te achten? U bezit de hemelse heerlijkheid hier reeds in beginsel, voor zover u door Gods Geest nieuwe schepselen geworden bent en naar het

beeld van Gods Zoon, van dag tot dag wordt veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid. Als u in de Zoon van God gelooft, heeft u immers het eeuwige leven (Johannes 3:36)?

Wat zagen en hoorden Petrus, Jakobus en Johannes op de berg heerlijke en onuitsprekelijke dingen! Ze waren daar als het ware in een voorportaal van de hemel, toen zij met zoveel hemelglans en heerlijkheid omstraald werden. Maar, kinderen van God, laat uw hart zelf maar spreken! Wat ondervindt u menigmaal niet aan beginselen van hemelvreugde in uw hart, als de Trooster, de Heilige Geest, tot uw ziel van vrede spreekt; als Hij u zo verzekert van de vergeving van uw zonden en uw zalig aandeel aan Jezus; als Hij u zo blij en vergenoegd maakt dat u alle goederen van deze wereld daarvoor graag zou willen missen; als Hij u zo bemoedigt in al uw verzoeken en tegenslagen dat geen van deze dingen u zullen kunnen scheiden van Jezus' liefde; als Hij u zo verlangend doet uitzien naar dat zalige uur van ontbinding, zodat u dan liever in een ogenblik zou willen sterven en in

de volle vreugde zou willen overgaan dan hier langer op aarde te blijven, en nog niet bij de Heere in de hemel te wonen?

Wat is het dan voor uw ziel goed om nabij God te wezen! Zo'n hemelvreugde wordt beter in het hart ondervonden, dan dat wij die u met stamelende lippen zouden kunnen voorstellen.

Dat moet u, kinderen van God, nu tot een aansporing wezen om heilig waakzaam te zijn in de gebeden, om niet met de discipelen op de berg te slapen of te sluimeren, aangezien er zo'n heerlijkheid aanstaande is.

Ook om u tot bemoediging aan te sporen om uw kruis te dragen, en strijd te voeren met de geestelijke vijanden. Zo werden ook de Israëlieten bemoedigd om het land Kanaän in te nemen, toen zij de voorsmaken daarvan genoten hadden door die druiventrossen, granaatappels en vijgen, die tot hen gebracht werden door de verspieders.

Ook moet het u aansporen tot hemelsgezindheid, om hier veel te leven met een hart dat afstand genomen heeft van de aarde. Als de Heere ons brengt op zulke

plaatsen, en in zulke omstandigheden waar het goed voor ons is, waar het ons goed gaat en wij in voorspoed leven, o, dat wij dan door die aardse voorspoed niet verlost worden om er tabernakelen te bouwen. Laten wij het meer nodige niet uit oog en hart verliezen, maar laten we onze harten altijd losmaken van de aarde, om die hemelwaarts te heffen.

Waarom zouden wij vergankelijke tabernakelen bouwen, als er een blijvende heerlijkheid voor ons in de hemelen is weggelegd? Blonk Jezus' aangezicht op de berg zoals de zon, en werden Zijn klederen wit, zoals het licht? Daar zullen ook de rechtvaardigen die uit de verdrukkingen komen, en die hun klederen wit hebben gemaakt in het bloed van het Lam, blinken als de zon in het Koninkrijk van hun Vader (Mattheüs 13:43).

Daar zullen hun lichamen, als die van Mozes en Elias, ook verheerlijkt wezen en aan het heerlijke lichaam van Christus gelijkvormig, want dit verderfelijke moet onverderfelijke aandoen, en dit sterfelijke onsterfelijke

(1 Korinthe 15:53).

Daar zal de drie-enige God, met de onuitputtelijke rijkdom van Zijn genade Zich zo aan de hemelburgers openbaren, dat ze Hem in Zijn volle glans zullen zien van aangezicht tot aangezicht.

Daar zullen Mozes en Elia, en alle godzalige aartsvaders, profeten en apostelen, en alle vromen, die wij hier gekend hebben, met ons spreken en zij zullen uit één mond met ons God loven en prijzen, in alle eeuwigheid. Kom haastig, Heere Jezus!

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

Deze antwoordkaart in envelop zenden naar: (voldoende frankeren)

Pieters Media bv
Voorstraat 5
4503 BH GROEDE

Uitgave
STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

R_{EVEIL}-SERIE

Voorzitter

Ds. J.A. Kloosterman, Lunteren

Secretariaat

Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
“Smytegeltfonds”, Putten

Abonnement: € 12,- per jaar (10 ex.)

**Opgave nieuwe abonnees en
adreswijzigingen aan:**

Pieters Media bv,
Voorstraat 5,
4503 BH GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl